

ΚΥΡΙΑΚΗ

«Εγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν
ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

-Εὐαγγελισμός

-Καιρός Μετανοίας

-Ὁδοιπορικὸν Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου Κολινδρού

-Ἡ Συμβολὴ τῆς Πιερίας στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821

-“Καίει” ἡ καύση τῶν νεκρῶν

-Ὁ Ὅλετ, ὁ κοκκινολαίμη

-Σχέση πατέρα καὶ γιοῦ

-Τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ

Φ 03

Ἄνοιξη

2 0 1 5

Εὐαγγελισμός

Ἀρμονικά συμπλέκονται αὐτόν τόν μήνα οἱ χαρούμενοι ἑαρινοὶ ἤχοι τῆς φύσεως πού ξυπνᾶ, μέ τά χαρμόσυνα θεῖα μηνύματα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, πού γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας. Καθώς γεμίζουν οἱ πλαγιές μέ χρώματα κι ὁ ἀέρας μέ μύρα, καθὼς ἀναρριγᾶ τό κορμί ἀπό τό θάλλπος τοῦ ἡλίου κι ἀναγαλλιᾶζει ἡ καρδιά ἀπό τὴν περιρρέουσα θερπνότητα, γεμίζει ἡ ψυχὴ τοῦ πιστοῦ μέ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη ἀκούγοντας τό «Χαῖρε!» τοῦ ἀγγέλου καὶ ἀγάλλεται ἡ ὑπαρξὴ του γιορτάζοντας τό πρῶτο φανέρωμα τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας. «Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου γίνεται... Εὐφραίνέσθω ἡ κτίσις, χορευέτω ἡ φύσις!».

Εἶναι, πράγματι, τό πιό καλό ἄγγελμα πού μπορούσε νά δεχθεῖ ποτέ ἡ ἀνθρωπότητα, ὁ εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου. Μετά τόν διωγμό ἀπό τόν παράδεισο εἶναι ἡ ἀνάκληση γιὰ ἐπιστροφή, μετά ἀπό τὴν περιπλάνηση στους δύσκολους δρόμους τῆς ἐξορίας εἶναι ἡ συνάντηση μέ τόν Ἀγαπημένο. Μέσα στό σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας εἶναι ἡ ἀνατολή, μέσα στή σκλαβιά τοῦ πονηροῦ εἶναι ἡ λύτρωση. Ἡ ἀρχαία κατάρρα πρὸς τόν Ἀδάμ λύνεται καὶ ἡ πρώτη λύπη τῆς Εὐας διαλύεται, διότι σαρκώνεται Ἐκεῖνος πού θά ἐξαλείψει τά δεινά. Ὁ ἄνθρωπος καινουργιώνεται καὶ ἐνώνεται μέ τόν Θεό, καθὼς ὁ Θεός συνάπτεται μέ τόν ἄνθρωπο καὶ μέσα στήν παρθενική μήτρα παίρνει τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ τὴν ξαναπλάθει καὶ τὴν θεώνει.

Ἀλλὰ τό πιό σημαντικό καὶ πιό εὐλογημένο εἶναι ὅτι ὁ Εὐαγγελισμός δέν ἀποτελεῖ μόνο ἓνα γεγονός τοῦ παρελθόντος, πού ἐμεῖς ἀπλῶς γιορτάζουμε τὴν ἀνάμνησή του, ἀλλὰ συνιστᾶ ἓνα συνεχές ἔργο τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο καὶ ἓνα ἀκατάπαυστο βίωμα τοῦ πιστοῦ στὴ ζωὴ του. Ἐκεῖνο τό μέγα μυστήριο, πού συνέβη μία φορά στήν Παρθένο Μαρία, ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς μέσα στήν Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον τό ἴδιο τό ἅγιο Πνεῦμα πού ἐπισκίασε τότε τὴν Παναγία, τό ἴδιο ἐπισκιάζει πάντοτε τὴν Ἐκκλησία σέ ὅλους τοὺς αἰῶνες. **Μυστικά καὶ μυστηριακά «σήμερον» ὁ Πατὴρ εὐδοκεῖ καὶ ὁ Υἱὸς συλλαμβάνεται καὶ ἄγγελος ὑπηρετεῖ τό θαῦμα μέσα στό αἰῶνιο παρόν τοῦ Θεοῦ.** Κι αὐτό δέν εἶναι οὔτε φιλοσοφικός στοχασμός οὔτε ψυχολογικὴ φαντασίωση, ἀλλὰ μία ὑπέρλογη πραγματικότητα καὶ μία πνευματικὴ ἐμπειρία τῆς χάριτος.

Πρῶτα-πρῶτα ὁ Εὐαγγελισμός ἐπαναλήφθηκε στήν ἱστορία τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὅταν τό Πνεῦμα τό ἅγιο ἦλθε καὶ κάθισε πάνω σέ κάθε ἓναν ἀπὸ τοὺς μαθητὲς καὶ ἴδρυσε καὶ γέννησε τὴν Ἐκκλησία. Εἶναι, δηλαδή, ἡ Ἐκκλησία ὁ Χριστὸς πού γεννήθηκε μέ τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀπὸ τότε αὐξάνει καὶ κραταιοῦται συνεχίζοντας τὴ ζωὴ καὶ τό ἔργο του. **Ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὸν κόσμο εἶναι παρουσία Χριστοῦ, ἡ ὁποία σέ κάθε στιγμή πραγματώνει ἓναν εὐαγγελισμό.** Μέσα στό ἀντα-

ριασμένο πέλαγος του κακού και της αμαρτίας, πού απειλεί να μας πνίξει, παρουσιάζεται σαν ή ασφαλής κιβωτός, πού ποντοπορεί σταθερά προς τη σωτηρία. Μας καλεί να επιβασθοῦμε σ' αὐτήν και μας ὑπόσχεται ἀδιάψευστα ὅτι θά μας σώσει για πάντα ἀπό τόν αἰώνιο θάνατο.

Ἄλλά αὐτό **τό ἀναντίρρητο ἱστορικό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς και τῆς ἐμφανίσεως τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀποτελεῖ συνέχεια και ἔκφραση τοῦ πρώτου γεγονότος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐπαναλαμβάνεται ἐπίσης μέσα στήν ἱστορία κάθε πιστῆς ψυχῆς και ὄχι μόνο μία φορά. Κάθε μέρα και κάθε στιγμή χρειάζεται να ἀναβιώνουμε στή μυστική ζωή τῆς ψυχῆς μας τόν εὐαγγελισμό τῆς σωτηρίας μας, πού σημαίνει ὅτι χρειάζεται να ἀνανεώνουμε τή σχέση μας μέ τόν Χριστό και τήν Ἐκκλησία του, ὥστε να παραμένουμε ζωντανά μέλη στό σῶμα της και να ἔχουμε ἀδιάλειπτη τήν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ.** Κάποιος ἄγγελος τοῦ Θεοῦ – ἕνας δοῦλος κι ἀπόστολός του – μας εὐαγγελίσθηκε κάποτε τό μήνυμα τῆς σωτηρίας και ἀνακαινισθήκαμε. Ἡ χάρις τῶν μυστηρίων ζωντάνεψε μέσα μας ἕναν καινούργιο ἄνθρωπο, τά μάτια μας ἀνοιξαν σέ νέους ὀρίζοντες και ἡ καρδιά μας συντονίσθηκε μέ τούς παλμούς μας ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνιότητος. Δέν πάσαμε ὅμως να ζοῦμε ἀκόμη μέσα στή φθορά. Τά πλοκάμια της μας ἀγκαλιάζουν και ρουφοῦν τή ζωτικότητά μας, ἀπομυζοῦν τήν πνευματικότητά μας. Γι' αὐτό, καλούμαστε σ' ἕναν ἀκατάπαυστο ἐπανευαγγελισμό τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Τά μέσα και τούς τρόπους γι' αὐτή τήν ἀναβίωση μας τά ἐξασφα-

λίξει βέβαια ἡ θεία χάρις. **Μέ τήν καθημερινή μελέτη τῆς Γραφῆς** μπορῶ να ἀκούω κάθε μέρα τό χαίρετισμό τοῦ Κυρίου μου. Μέ τή συχνή κοινωνία στά μυστήρια μπορῶ να παίρνω συνεχῶς Πνεῦμα ἅγιο. Μέ τή συνειδητή συμμετοχή στό ἔργο τοῦ ἁγιασμοῦ μου και μέ τόν ὀλοπρόθυμο ἀγῶνα μου μπορῶ να συλλαμβάνω και να γεννῶ ἕναν Χριστό στή ζωή μου. Ἔτσι, γιορτάζω διαρκῶς Εὐαγγελισμό, πανηγυρίζω και δοξολογῶ τόν Θεό πού εὐδοκεῖ να ἐπισκέπτεται τήν καρδιά μου, και μακαρίζω και εὐχαριστῶ τήν ἁγία Μητέρα του και Μητέρα μου για τόν καρπό τῆς κοιλίας της. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι ἀβίαστα κι αὐθόρμητα, καθῶς εὐαγγελίζομαι συνεχῶς τόν ἑαυτό μου, **να γίνομαι ὁ ἴδιος ἕνα ζωντανό εὐαγγέλιο για τούς ἄλλους και να καταγγέλλω γύρω μου τό λυτρωτικό μήνυμα τοῦ Χριστοῦ.**

Και αὐτή εἶναι ἡ ἄλλη ὄψη τοῦ ἀδιάκοπου εὐαγγελισμοῦ πού ζῆ ἡ

Ἐκκλησία. «Λαοί, εὐαγγελίσεσθε τὴν ἀνάπλασιν τοῦ κόσμου!», προτρέπει ὁ ὑμνωδός. Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, οἱ πιστοί, ἀναλαμβάνουν τὸ ἔργο νὰ κηρύξουν στὸν κόσμο ὅτι «ὁ Θεὸς ὡς ἄνθρωπος βρεφουργεῖται ἀναπλάτων βρότειον ἅπαν γένος». Καὶ τὸ κήρυγμά τους εἶναι πολὺ δυνατὸ καὶ πολὺ πειστικόν, διότι ἔχουν νὰ δείξουν γιὰ παράδειγμα τὸν ἀναγεννημένο καὶ μεταμορφωμένο ἑαυτὸ τους. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία γίνεται τὸ μεγάλφωνο, πού μεταφέρει στὴ γῆ τὸ μήνυμα τοῦ οὐρανοῦ, γίνεται ὁ

ἀγωγός πού διοχετεύει στὸν κόσμὸ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ. Δείχνει τὸ δρόμο στοὺς ξεστρατισμένους, χαρίζει εἰρήνη στοὺς ταραγμένους, προσφέρει χαρὰ κι ἐλπίδα, ἀλήθεια καὶ ζωὴ. Στὴν ἐποχὴ μας καὶ στὴν κοινωνία μας, στὴν ἀθλιότητά μας καὶ στὴν τραγικότητά μας ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀκούγεται, πράγματι, ὅπως τὸ «Χαίρει!» τοῦ Γαβριὴλ. Μακάριοι ὅσοι μὲ πίστη τὴν ἐνωτίζονται καὶ κάνουν τὸν Εὐαγγελισμό γεγονὸς τῆς ζωῆς τους!

†*Στέργιος Ν. Σάκκος*

Σχόλιο στὴν ἐπικαιρότητα

Καιρὸς Μετανοίας

Τὸ ἔτος εἶναι ὑποδιαίρεση τοῦ χρόνου πού ἐξυπηρετεῖ πλεῖστες ὅσες ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου ὡς κοινωνικοῦ ὄντος. Στὴ λήξη του, αὐτὸ γεννᾷ πλῆθος συναισθημάτων χαρμόσυνων ἀλλὰ καὶ μελαγχολικῶν. Στὸ ἀπερχόμενο ἔτος, τὸ ὁποῖο ἀπεικονίζεται ὡς γέρος καὶ γι' αὐτὸ ἐξοβελίζεται σύμφωνα μὲ τὸ τραγουδάκι τῶν ἡμερῶν, ἔχουμε τὴν τάση νὰ ἐπιρρίπτουμε ὅλα τὰ κακά πού μᾶς συνέβησαν κατὰ τὴ διάρκεια του. Στὸ νέο ἔτος, τὸ ὁποῖο ἀπεικονίζεται ὡς βρέφος φορτωμένο μὲ δῶρα

γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἐναποθέτουμε ὅλες μας τίς ἐλπίδες. Ἐντούτοις ὁ χρόνος, πού χαρακτηρίζεται μὲ φιλοσοφικὴ διάθεση ἄλλοτε πανδαμάτωρ ἄλλοτε ἀνελέητος καὶ ἄλλοτε ἀλλιῶς, καθόλου δὲν εὐθύνεται γιὰ τὰ καλὰ ἢ τὰ κακά πού συμβαίνουν κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ βίου μας. Ὁ χρόνος ἀπλῶς κυλᾷ. Ἴσως αὐτὸ νὰ εἶναι καὶ τὸ πλέον σοβαρὸ ὑπαρξιακὸ μας πρόβλημα, καθὼς ἔχουμε τὴ βεβαιότητα ὅτι ἡ παρέλευση ἐνὸς ἀκόμη ἔτους μᾶς ὀδηγεῖ πλησιέστερα πρὸς τὸ ἀναπόδραστο τέλος,

τόν θάνατο. Κατ' αὐτόν τόν τρόπο βιώνουμε τήν ἀκραία ἀντίφαση: Ἐναποθέτουμε στό μέλλον ὄλες μας τίς ἐλπίδες (τό μέλλον εἶναι ἡ μόνη ὑπερβειαιότητα τῶν ἀνθρώπων χωρίς Θεό, σύμφωνα μέ τόν γάλλο φιλόσοφο Ἀλμπέρ Καμύ) καί συνάμα ἐπιθυμοῦμε διακαῶς νά βραδύνει ὁ ρυθμός μέ τόν ὅποιο κυλά ὁ χρόνος, ὥστε νά διαρκέσει περισσότερο ὁ βίος μας.

Τελικά, τί ἐπιτέλους θέλουμε ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου τῆς ἀφθονίας; Ὡς πότε ἀλαζονικά καί μέ κομπασμό θά ἐμμένουμε σέ στάση βίου πού εἶναι πλέον καταφανές ὅτι μᾶς ὀδηγεῖ σέ πλήθος ἀδιεξόδων; Ἴσως κάποιοι ἀγανακτοῦν μέ τό νά συμπεριλαμβάνω στούς προνομιούχους τοῦ πλανήτη καί μᾶς, τούς Ἕλληνας. Εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅμως ὅτι ἀνήκουμε στά πεντακόσια ἑκατομμύρια τῶν προνομιούχων ἀνθρώπων τοῦ πλανήτη ἔναντι ἐξήμισι περίπου δισεκατομμυρίων ἀποκλήρων αὐτοῦ. Καυχόμαστε ὅτι εἴμαστε μέτοχοι τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἀνώτερης μορφῆς πολιτισμοῦ πού ἐμφανίστηκε στήν ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτη σύμφωνα μέ τούς φορεῖς του. Θεμελιώδεις ἀξίες αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος καί τά δικαιώματά του, ὅπως αὐτά ἀπορρέουν ἀπό τά ιδεώδη τῆς ἐλευθερίας καί τῆς δημοκρατίας. Ἐχοντας μετατρέψει, μέσω τοῦ αὐτοθανατισμοῦ, τόν ἑαυτό μας σέ εἶδωλο, ἔχουμε ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τόν Θεό δημιουργό μας, τόν ὅποιο ἀρνούμαστε μέ τήν καύχηση τοῦ ἀπελευθερωμένου ἀπό τίς προλήψεις τοῦ παρελθόντος. Καί δέν ἀντιλαμβανόμαστε στήν ἔπαρσή μας ὅτι ἔχουμε ὑποδουλωθεῖ σέ πλείστα ὅσα πάθη,

τά ὅποια μᾶς καθιστοῦν δημίους ἀλλά καί αὐτόχειρες. Καμαρώσαμε γιά τήν ἔνταξή μας στή χορεία τῶν ἰσχυρῶν τῆς Δύσεως καί σπεύσαμε νά υἱοθετήσουμε τόν τρόπο σκέψης καί βίου τους κατά τρόπο δουλικό, περιφρονώντας τήν παράδοσή μας κατά τρόπο ἀκραῖο καί ἐξευτελιστικό γιά τούς προγόνους μας.

Ἀλλά τώρα, ἐπιτέλους, βλέπουμε ὅτι οἱ φίλοι μας, οἱ ἐταῖροι μας, οἱ σύμμαχοί μας ἐπιβουλεύονται ὅλα ὅσα μᾶς ἀνήκουν. Λοιπόν, τί τό καλό ἀναμένεται νά μᾶς φέρει ὡς δῶρο τό νέο ἔτος, ὅταν εἶναι βεβαία ἡ αὔξηση τῆς ἀνεργίας ἰδίως μεταξύ τῶν νέων, ἡ μετανάστευση ἐπιστημόνων πρός πᾶσαν κατεύθυνση, ἡ ὑποχώρηση τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς, ἡ ἐπιδείνωση τῆς θέσης τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ κάμψη τῆς ἀγοραστικῆς δύναμης, λόγω τῆς ληστρικῆς ἐπίθεσης τῆς Πολιτείας κατά τῶν πολιτῶν πού διαθέτουν κάποιο εἰσόδημα μέ στόχο τήν αὔξηση τῶν φτωχῶν, ἐνῶ οἱ πλουτοκράτες δέν αἰσθάνονται τήν παραμικρή ὄχληση!

Τό δῶρο πού ἴσως φέρνει τό νέο ἔτος στόν λαό μας εἶναι ἡ εὐκαιρία γιά μετάνοια. Ἄς ἀναλογιστοῦμε ὅλοι ὅτι ἐπί μία τριακονταετία μᾶς εἶχε ἀποκοιμίσει τό γλυκό τραγούδι

τῶν σειρήνων τῆς εὐμάρειας μέ δά-
νεια, χρήματα καί διαρκή συρρίκνω-
ση τῆς παραγωγικότητας καί τῆς ἐγ-
χώριας παραγωγῆς. Εἶχαμε ἀποθέσει
τὴν ἀξιοπρέπειά μας στὸν βωμό

τῆς ἀναξιοκρατίας, αισθανθήκαμε
ἰσχυροὶ πλευρίζοντας ἓνα ἀπὸ τὰ
κόμματα ἐξουσίας, λησμονήσαμε τὰ
ἐθνικά μας θέματα καί δώσαμε δείγ-
ματα σαφῆ ἀπαγκίστρωσης ἀπὸ τὸν
«ἐθνικισμό τοῦ παρελθόντος» - πῶς
νά μή τρίζουν τὰ κόκκαλα τῶν ἡρώ-
ων μας!- ξεχάσαμε τὸν Θεό καί τοῦ
γυρίσαμε τὴν πλάτη περιφρονώντας
τὴν ὀρθόδοξη παράδοσή μας.

Τί μᾶς ἀπομένει; Ἐπιστροφή στίς
παραδόσεις μας: ἐγκατάλειψη τοῦ
«ἐγώ» καί ἐπιστροφή στό «ἐμεῖς».
Ὅλοι μαζί νά ἀντιμετωπίσουμε τὴν
κρίση, ὥστε αὐτὴ τὴ φορά νά μὴν ἐμ-
φανιστοῦν ἄπληστοι πού σωρεύουν
ἀγαθὰ στίς ἀποθήκες τους ἢ μαυρα-
γορίτες. Ὅλοι μαζί νά ξαναβροῦμε
τὴ χαμένη ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα.
Κυρίως ὅμως ἄς ἐπιστρέψουμε στὸν
Θεό. Τότε ὄχι μόνο θά πάψουμε νά
τρέμουμε μπροστὰ στὸν θάνατο,
ἀλλὰ θά ξαναβροῦμε τίς χαμένες
μας ἐλπίδες. Θά διαπιστώσουμε ὅτι
μποροῦμε νά ζήσουμε μέ ποιότητα
ικανοποιώντας πολὺ λιγότερες ἀνά-
γκες ἀπὸ ὅ,τι ὡς σήμερα.

Παράλληλα θά βροῦμε τό θάρρος
νά καταγγείλουμε τὴ διεθνή λη-
στοκρατία, νά ἀντισταθοῦμε στὸν
ἐκμαυλισμό καί στὴν ἀλλοτρίωση
τῶν λαῶν, νά σταθοῦμε ὡς πλησίον
στοὺς καταφρονεμένους καί δοκι-
μαζόμενους λαοὺς τῆς γῆς μας.

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤριμηνιαίΟ Ὁρθόδοξο Χριστιανικό Περιοδικό

Ὅργανο ὁμωνύμου Ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου

Ἔτος Α΄, Ἀριθ. Φύλλου 3, Μάρτιος – Μάϊος 2015

Ἐκδότης: Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος «ΚΥΡΙΑΚΗ»

Παπαναστασίου 9, 60100 Κατερίνη, τηλ: 2351022183.

Ἑπεύθυνος Σύνταξης: Ἀθανάσιος Γκάτζιος.

Ἐκτύπωση – Βιβλιοδεσία: Δημήτριος Ἀλτιντζής, ΒΙ.Π.Ε. Σίνδου, Ο.Τ. 14 Α΄, Θεσσαλονίκη.

Διαβάστε τὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς μέ τίς ἀπομαγνητοφωνημένες ὁμιλίες τοῦ † ἐπισκόπου
Αὐγουστίνου Καντιώτου, ὅπως δημοσιεύονται στό φυλλάδιο «ΚΥΡΙΑΚΗ» κάθε ἐβδομάδα. Ὅλη ἡ
σειρά τῶν κηρυγμάτων (κατὰ ἔτος) στὴν ἰστοσελίδα τοῦ Συλλόγου.

Στὸ Διαδίκτυο στὴ διεύθυνση: WWW.ISKIRIAKI.COM

Γιὰ τὰ προηγούμενα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ καί γιὰ τίς δραστηριότητες τοῦ Συλλόγου καθὼς
καί γιὰ πνευματικὰ θέματα ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἰστοσελίδα μας.

Ἵδοιοπορικὸν Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Ἀθανασίου Κολινδρού

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἀθανασίου Κολινδρού εἶναι μία παλαιὰ καὶ ἱστορική Μονὴ στὴν βόρεια Πιερία, 2 μόλις χιλιόμετρα νοτίως τοῦ Κολινδρού. Στὴν σφραγίδα τῆς ἀναγράφεται ἡ χρονολογία τοῦ 1860, ὅμως οἱ λίγες σωζόμενες γραπτές ἱστορικές μαρτυρίες ἀφήνουν νὰ ἐννοηθεῖ, πὼς οἱ ἀπαρχές τῆς εἶναι παλαιότερες, ἀλλὰ δυστυχῶς παραμένουν ἄγνωστες.

Πολύτιμες πληροφορίες γιὰ τὴν ἱστορία τῆς μᾶς προσφέρει ἡ προφορική παράδοση. Σ' αὐτὸν τὸν χῶρο ὑπῆρχε ἀνδρῶα Μονή, μὲ πολλές κτιριακές ἐγκαταστάσεις, Καθολικό, κελλιά, μετόχια, ἀποθήκες, φούρνους, οἰκήματα διάφορα, πού ἐξυπηρετοῦσαν τίς ἀνάγκες τῶν μοναχῶν. Συνάμα δέ εἶχαν τὴν δυνατότητα νὰ παρέχουν ἀγαπητική φιλοξενία καὶ στοὺς κατοίκους τῶν γύρω περιοχῶν.

Ἡ Ἱερὰ αὐτὴ Μονὴ φέρεται συνυφασμένη μὲ τίς ἱστορικές περιπέτειες τῆς πατρίδας μας. Οἱ ὀπλρχηγοὶ μὲ τοὺς ἀνδρες τους, πού δέν ἄντεχαν τὴν σκλαβιά καὶ ξεσήκωσαν ἄλλη μιά ἐπανάσταση κατὰ τῶν

Τούρκων τὸ 1878, χρησιμοποιοῦσαν ὡς κρησφύγετο καὶ τὸ Μοναστήρι τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Μετὰ τὴν καταστολή τῆς ἐπανάστασης, ἡ Μονὴ ἐρημώθηκε. Οἱ περισσότεροὶ μοναχοὶ σφαγιάστηκαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ οἱ ὑπόλοιποι κατέφυγαν στὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἀπὸ τὸ ὅλο Μοναστηριακὸ συγκρότημα διασώθηκαν τὸ Καθολικὸ καὶ κάποιες πτέρυγες τῶν κελλιῶν ἐρειπωμένες. Στὴν περίοδο 1900-1940 τὴν διαχείριση τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς καὶ τῶν ἄλλων ἐσόδων τῆς, ἀνελάμβαναν ἀνά πενταετία οἰκογένειες τοῦ Κολινδρού. Ἡ Γερμανικὴ κατοχή, συνέβαλε καὶ αὐτὴ μὲ τὴν σειρά τῆς στὴν τελειωτικὴ καταστροφή τῆς. Ἔτσι οἱ βιαιότητες τῶν κατακτητῶν τῆς πατρίδας μας μετέτρεψαν αὐτὸν τὸν χῶρο τῆς μυστικῆς ἀνατάσεως σὲ χαλάσματα. Παρόλα αὐτὰ ἕως τὸ 1980 σῶζονταν τὸ Καθολικὸ τοῦ Μοναστηρίου ἐρειπωμένο. Τὸ 1980-1982 κατεδαφίζεται ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ Κολινδρού καὶ αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἀπομεινάρει τοῦ παρελθόντος καὶ στὴ θέση του ἀνεγείρεται ἕνας

μικρός ναός, απλή τρίκλιτη Βασιλική, ἐγκαινιασμένος ἀπό τόν μακαριστό Μητροπολίτη Κίτρους κυρό Βαρνάβα.

Αὐτός ὁ μικρός ναός ἦταν τό μοναδικό κτίσμα πού ἀντίκρουσε ἡ σημερινή μοναστική ἀδελφότητα, ὅταν τό 1987 ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ὀδήγησε τά βήματά της σέ αὐτόν τόν εὐλογημένο χῶρο. Ὁ τότε Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης καί Πλαταμῶνος κ. Ἀγαθόνικος, ἐν τῇ ἐγνωσμένη του ἀγάπῃ πρὸς τόν μοναχισμό, πρωτοστάτησε ὥστε ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἐπισήμως νά ἀνασυσταθεῖ καί νά μετατραπεῖ σέ γυναικεία. Ἔτσι μετὰ ἀπό τίς τόσες περιπέτειές της μέσα στόν χρόνο ἀρχίζει γι' αὐτήν μία νέα σελίδα στήν ἱστορία της μέσα ἀπό τήν ὁποία θά συνεχισθεῖ ἡ μοναχική παράδοση αὐτοῦ τοῦ τόπου. Θά ἠχήσει καί πάλι τό τάλαντο γιά νά συνάξει ὅμως αὐτή τήν φορά τήν πρώτη γυναικεία μοναστική ἀδελφότητα ὑπό τήν πνευματική καθοδήγηση τῆς Ὀσιολογιώτατης Καθηγουμένης Εἰρήνης Μοναχῆς. Στήριγμα καί συμπαραστάτης στους ἀγῶνες τῆς νέας Συνοδείας ὁ πνευματικός της πατέρας Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀθηναγόρας Καραμαντζάνης.

Στίς 27 Σεπτεμβρίου 1987, ἡμέρα χαρμόσυνη καί σημαντική γιά τήν Ἱερά Μονή, ἐγίνε ἡ θεμελίωση τῆς πτέρυγας τῶν κελλιῶν ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη κ. Ἀγαθόνικο καί ἔτσι, μέ τήν εὐλογία τῆς ἐκκλησίας, ξεκίνησε ἡ ἐκ βάρθρων ἀνοικοδόμησή της. Θά ἔπρεπε ὁ ἔρημος αὐτός τόπος, ὅπου ἕως τότε φύτρωναν ἀγριοχόρτα, νά μετατραπεῖ σέ ὀργανωμένο μοναστικό συγκρότημα. Βαρὺ τό ἐγχείρημα καί πολὺς ὁ μόχθος γιά

τούς ἀδύναμους ὤμους τῆς ἀδελφότητος, ὅμως ἡ ἀκράδαντη πίστη στόν Θεό, ἡ χάρις τῆς Παναγίας μας καί ἡ συμπάρασταση καί πρεσβεία τοῦ μεγάλου προστάτου Ἁγίου Ἀθανασίου εἶναι αὐτά πού ἐνισχύουν τόν ζῆλο της στήν ἐπίπονη αὐτή πορεία. Σιγά-σιγά ὁμορφα ἀρχιτεκτονήματα ὑψώνονται δοξολογικά, πού παρακινοῦν τίς ψυχές πού τά κατοικοῦν νά ἀναπέμπουν μέ εὐγνωμοσύνη ἀκατάπαυστες εὐχαριστίες στόν Κύριο.

Ἡ Ἱερά Μονή ἕως σήμερα δέν ἔχει ὀλοκληρωθεῖ ὀικοδομικά, ὅμως ἔχουν γίνει τά ἀπαραίτητα γιά τήν εὐρυθμη λειτουργία της, ἀλλά καί γιά τήν φιλάδελφη διακονία τῶν προσκυνητῶν, πού μέ ἀγωνιώδη προσδοκία καί βαθύ πόνο καταφεύγουν στά Μοναστήρια ἀναζητώντας τό ἄρωμα τῆς θείας Χάριτος καί τήν μυστική θεία παρηγοριά.

Ἀποκορύφωμα τῶν ὀικοδομικῶν ἀγῶνων ὑπῆρξε τό Καθολικό τῆς Ἱεράς Μονῆς, τό κέντρο τῆς ζωῆς τῶν μοναχῶν, ὅπου μέσφ τῆς λατρευτικῆς ζωῆς συντελεῖται ἡ πνευματική ἀλλοίωση τῆς ψυχῆς, ὁ ἀγιασμός της καί ἡ ἔνωσή της μέ τόν Θεό. Ἐγκαινιάσθηκε στίς 12 Σεπτεμβρίου 2007 ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη κ. Ἀγαθόνικο.

Τό Καθολικό, ἐπιβλητικό καί συνάμα σεμνοπρεπές, Βυζαντινοῦ (σταυ-

ροειδοῦς μετά τρούλου) ρυθμοῦ, Ἀθωνικοῦ τύπου, περιλαμβάνει τόν κεντρικό ναό τιμώμενο στόν Ἅγιο τῆς Μονῆς Μέγα Ἀθανάσιο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καθώς καί δύο παρεκκλήσια ἀφιερωμένα στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, τήν Γοργοῦπήκοο καί τόν ἱαματικό Ἅγιο Μεγαλομάρτυρα Παντελεήμονα.

Ἡ Ἱερά Μονή σεμνύεται διότι ἔχει ὡς πολιούχο καί προστάτη της ἕναν Μέγα ἅγιο, τόν «ἀγιώτερο τῶν ἡρώων καί τόν ἡρωϊκότερο τῶν ἀγίων», τόν στυλο τῆς Ὁρθοδοξίας Ἀθανάσιο. Ἦταν ἕνας γίγαντας τοῦ Πνεύματος, ἕνα ἀμετακίνητο ἐδραίωμα τῆς ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ ἀλλά καί συγχρόνως ἕνας τέλειος μοναχός καί ἀσκητής. Ὑπῆρξε πρωταθλητής γενναιοτάτος στούς ἀγῶνες ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν, γι' αὐτό καί πολεμήθηκε ἀπό τούς ἐχθρούς τῆς πίστεως ὅσο κανεῖς ἄλλος. Ἐπέδειξε ἀφάνταστη ὑπομονή στούς διωγμούς, τίς ἐξορίες, τίς συκοφαντίες, τίς θλίψεις. Δέν εἶναι ὑπερβολή ἂν ποῦμε ὅτι χάρις σ' αὐτόν διασώθηκε καί ἐπέζησε ἡ Ὁρθοδοξία μας. Ὅμως οἱ μεγάλοι του ἀγῶνες δέν δόθηκαν μόνο γιά τήν διασφάλιση καί ἐπικράτηση τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, ἀλλά καί γιά τήν διάδοση τοῦ Μοναχισμοῦ καί τήν βίωση τοῦ Ὁρθοδόξου ἀσκητικοῦ πνεύματος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ἔνδοξη καί ἁγία μορφή του ἀποτελεῖ πηγὴ ἐμπνεύσεως καί φωτισμοῦ γιά τήν πνευματικὴ πορεία τῆς Ἀδελφότητος. Ἡ Ἱερά Μονή πανευλαβῶς πανηγυρίζει τήν μνήμη του στίς 2 Μαΐου.

Μεγάλη παρηγορία τόσο γιά τήν συνοδεία, ὅσο καί γιά τούς εὐλαβεῖς προσκυνητές ἀποτελεῖ ἡ ἐφέστιος εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Γοργοῦπη-

κόου, πού φυλάσσεται στό ὁμώνυμο παρεκκλήσιό της καί πανηγυρίζει τήν 1η Ὀκτωβρίου. Τό ὄνομά της, Γοργοῦπήκοος, πού μόνη ἔδωσε στόν ἑαυτό της ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος, ἀποτελεῖ μιὰ συγκινητικὴ ὑπόσχεση γιά τούς μοναχοὺς, ἀλλά καί γιά ὅλους τούς Ὁρθοδόξους χριστιανοὺς, ὅτι: γιά τὰ πιστά της τέκνα θά εἶναι πάντα ἡ στοργικὴ καί γοργῶς ὑπακούουσα Μητέρα στά θεοφιλή καί ἔμπονα αἰτήματά τους.

Ἐκτός ἀπό τό Καθολικό, στόν χώρο τοῦ ἀβάτου τῆς Ἱεράς Μονῆς μικρότερα παρεκκλήσια, ὅπως αὐτό τό κατασκευαστικὸ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου τοῦ θαυματουργοῦ καί τῆς Ἁγίας ὀσιομάρτυρος Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας, δέχονται τίς καθημερινές ψαλμωδίες καί προσευχές τῶν μοναχῶν.

Οἱ μοναχοὶ εἶναι ἰκέτες ὑπὲρ ὅλης τῆς οἰκουμένης (Ἀγ. Σιλουανός) καί αὐτὴ εἶναι ἡ διακονία καί ἡ ὕψιστη προσφορά τους πρὸς τόν ἀπογοητευμένο καί ταλαιπωρημένο κόσμον μας.

Ἡ δόξα καί ἡ εὐχαριστία ἀνήκει στόν Θεό, πού εὐδόκησε, ἡ Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἀθανασίου Κολινδρού μέσα στά πολὺπαθα αὐτὰ χρόνια μας καί μετὰ ἕναν αἰῶνα καί πλεόν ἀφάνειας καί μαρasmus νά ἀναβιώσει. Καί ἔτσι σ' αὐτόν τόν ἁγιασμένο, ἀπό τὰ δάκρυα καί τίς προσευχές τῶν παλαιῶν πατέρων πού ἀσκοῦνταν ἐδῶ χώρο, νά τελεῖται καί πάλι ἡ Θεία Λειτουργία, νά λατρεύεται ὁ Θεός καί νά ἀναπέμπονται δεήσεις γιά τήν σωτηρία ὅλου τοῦ κόσμου.

Βασιλικὴ Ἐπάκτου

Ἡ Συμβολὴ τῆς Πιερίας στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821

Υπάρχουν κάποιες στιγμές στο ιστορικό διάβα των λαῶν πού ἡ μεγαλοσύνη τους, ὅπως λέγει καὶ ὁ ποιητής, δὲν μετριέται μὲ τὸ στρέμμα ἀλλὰ μὲ τῆς καρδιάς τὸ πύρωμα καὶ μὲ τὸ αἷμα. Τέτοια μεγαλοσύνη ἐπέδειξε καὶ ὁ ἑλληνικός λαὸς μὲ τὸ ξέσπασμα ἢ γιὰ ἄλλους τὸ θαῦμα τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1821, ἀφοῦ βρέθηκε ὑπὸ τὸν ὀθωμανικὸ ζυγὸ γιὰ 400 καὶ πλέον χρόνια. Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ὑποδούλωσης του, ὁ ἑλληνισμὸς δὲν παρέμεινε ἀδρανὴς ἀλλὰ προσπάθησε μὲ ἔνοπλους καὶ πνευματικούς ἀγῶνες νὰ διατηρήσει ἀλώβητο τὸ ἔθνικὸ του φρόνημα καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν ἐλευθερία.

Σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα δὲν ἀπουσίασε καὶ ἡ γῆ τῆς Πιερίας μας. Μὲ τὸ ξέσπασμα τῆς ἐπανάστασης οἱ κλεφταρματολοὶ τῆς Πιερίας ἐτοιμάστηκαν γιὰ νὰ βοηθήσουν. Ἡ πρώτη ἐπιχείρηση στὴν ὁποία συμμετεῖχαν Πιεριεῖς ἀγωνιστὲς ἦταν ἡ ἐπανάσταση τῆς Χαλκιδικῆς, τὴν ὁποία ὑποκίνησε ὁ Ἐμμανουὴλ Παπάς. Σ' αὐτὴν τὴν προσπάθεια συμμετεῖχαν τὰ σώματα τοῦ Μήτρου Λιάκου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Μπίνου μὲ 400

κλεφταρματολοὺς καὶ τὸ σῶμα τοῦ Διαμαντῆ Νικολάου μὲ ὁμάδα 200 κλεφταρματολῶν. Τὰ σώματα αὐτὰ κατάφεραν νὰ νικήσουν σὲ ἀρκετὲς μάχες τὶς τουρκικὲς δυνάμεις. Μετὰ τὴν κάμψη τῆς ἐπαναστατικῆς κίνησης ὁ ἐπαναστατικὸς ἴστρος μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴν Χαλκιδικὴ στὴν Πιερία, ὅπου ἡ ἐπανάσταση ξεκίνησε στὶς 8 Μαρτίου 1822.

Πρῶτη πολεμικὴ ἐνέργεια ἦταν ἡ ἐπίθεση τοῦ Διαμαντῆ μὲ 300 ἄνδρες κατὰ τοῦ Κολινδροῦ πού βρισκόταν ὑπὸ τὴν κατοχὴ 1.500 Τούρκων. Τὸ ἀρχικὸ σχέδιο ἦταν ὁ αἰφνιδιασμὸς τῶν ἀμυνομένων μέσω νυκτερινῆς ἐπίθεσης, ὅμως ἀπέτυχε λόγω προδοσίας. Καθὼς οἱ Τούρκοι ἦταν ἐνημερωμένοι ἀμύνθηκαν μὲ ἐπιτυχία ἀναγκάζοντας τοὺς Ἕλληνες ἀγωνιστὲς νὰ ἀποσυρθοῦν. Παρὰ τὴν ἀποτυχία κατάληψης τοῦ Κολινδροῦ οἱ δυνάμεις τοῦ Διαμαντῆ ἀναδιοργανώθηκαν καὶ μάλιστα ἐνισχύθηκαν ἀπὸ τὸν ὀπλαρχηγὸ Σάλα πού εἶχε ὑπὸ τὶς διαταγὲς του 300 ἄνδρες. Ὡστόσο, ἐνισχύσεις ἔφτασαν καὶ στὸ τουρκικὸ στρατόπεδο, ἡ δύναμη τοῦ ὁποίου ἀνερχόταν στοὺς 4.000 πεζοὺς καὶ 600 ἵππεις. Στὶς συμπλο-

κές που ἀκολούθησαν οἱ Ἕλληνες κατήγαγαν ἐξαιρετικὲς νίκες καὶ ἀπώθησαν τοὺς Τούρκους προξενώ- ντας μεγάλες ἀπώλειες.

Ἡ συνέχεια τοῦ ἀγώνα ἦταν ἰδι- αίτερα ἀτυχής γιὰ τοὺς Πιερειεῖς ἀγωνιστές, οἱ ὁποῖοι ἀπέτυχαν νὰ ἀμυνθοῦν στὴν Καστανιά. Ἄν καὶ ἀγωνίστηκαν γενναία, ἡ ἀριθμητικὴ διαφορὰ ἦταν μεγάλη καὶ οἱ Τούρ-

κοὶ ἀνάγκασαν τὸν Διαμαντὴ καὶ τοὺς ἄνδρες του νὰ ὑποχωρήσουν στὴ Μηλιά, τὸ τελευταῖο ἀμυντικὸ σημεῖο μὲ τὸν ὀχυρωματικὸ πύργο τῶν ὀνομαστῶν ὄπλαρχηγῶν τῆς οἰκογένειας τῶν Λαζαίων. Ἦταν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τοῦ 1822. Πρὸς τὸ Μ. Σάββατο (1 Ἀπριλίου) τρεῖς χιλιάδες τούρκοι στρατιῶτες ἄρχι- σαν νὰ κινοῦνται πρὸς τὴν Μηλιά. Οἱ ἀγωνιστές ἀποφάσισαν ἀνήμερα

τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα νὰ κοινω- νήσουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ μετὰ νὰ ριχτοῦν στὴν μάχη ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν. Πρῶτο μέλημά τους ἦταν νὰ φυγαδεύσουν τὰ γυ- ναικόπαιδα καὶ τοὺς ἀμάχους. Κα- τόπιν ξεκίνησε ἡ μάχη, ἡ ὁποία κα- τέστη ἄνιση. Οἱ Τούρκοι μετὰ ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες μῆκαν στὸ χωριὸ καὶ τὸ πυρπόλησαν, ἀφοῦ ἡ φρουρὰ του εἶχε συγκεντρωθεῖ στὸ τελευταῖο ὄχυρό, στὸν πύργο τῶν Λαζαίων. Οἱ ἀγωνιστές ἀντιστά- θηκαν ζωηρὰ στὸν πύργο, ὅμως μὴ μπορώντας νὰ ἀντέξουν τὴν ἰσχυ- ρὴ πίεση τῶν ὑπέρτερων τουρκικῶν δυνάμεων ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν ἐγκαταλείψουν καὶ νὰ διασκορπι- στοῦν στὰ δάση τῆς περιοχῆς τοῦ Παλατίου, ὅπως ὀνομάζονταν οἱ δασωμένες πλαγιὲς τῶν ἀνατολικῶν Πιερίων. Μάλιστα, ὅπως ἀναφέρει ὁ Χ. Τρικούπης, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστές προσπαθώντας νὰ δια- σώσουν τὰ γυναικόπαιδα κρατοῦ- σαν τὴν ἀνάσα τους καὶ ἐκλείναν τὰ στόματα τῶν παιδιῶν γιὰ νὰ μὴν γίνουν ἀντιληπτοὶ ἀπὸ τοὺς ἐξαγρι- ωμένους τούρκους στρατιῶτες.

Ἡ Μηλιά, ὅπως καὶ πολλὰ χωριὰ τῆς Πιερίας, πυρπολήθηκαν καὶ κα- ταστράφηκαν ὀλοσχερῶς. Οἱ Πιερι- εῖς ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα, πολλοὶ αἰχμαλωτίστηκαν καὶ ὀδηγήθηκαν στὰ σκλαβοπάζαρα τῆς ἀνατολῆς καὶ ὅπως λέγει ὁ Γάλλος Πρόξενος τῆς Θεσσαλονίκης: «... σκλάβοι σὲ ἀτέλειωτες σειρὲς ὀδεύουν πρὸς τὰ ἀνθρωποπάζαρα τῆς Θεσσαλονί- κης, τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἀνατολῆς».

Παράλληλα και ἡ τοπικὴ ἐκκλησία, ἡ ἐπίσκοπὴ Κίτρους, συνεισέφερε καὶ αὐτὴ στὸ πότισμα τοῦ δέντρου τῆς ἐλευθερίας μὲ τὴν θυσία τοῦ ἐπισκόπου τῆς, Μελετίου Κυριακοῦ. Ὁ τελευταῖος, εὐρισκόμενος στὴ Θεσσαλονίκη ὡς τοποτηρητὴς τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ, πού ἀπουσίαζε ὡς συνοδικὸς στὴν Κωνσταντινούπολη, μὲ τὸ ξέσπασμα τῆς ἐπανάστασης συνελήφθη τὸ Μάιο τοῦ 1821 καὶ ἀφοῦ φυλακίστηκε στὸν Λευκὸ Πύργο θανατώθηκε βίαια ὡς ἀντίποινα γιὰ τὸν ξεσηκωμό. Ὅπως ἀναφέρει ὁ τοῦρκος δικαστὴς τῆς πόλης πού παρακολούθησε τὰ γεγονότα: «... ράγισε ἡ καρδιά μου βλέποντας τὸν Μελέτιο μὲ τ' ἄσπρα γένια καὶ τὰ μακρὰ μαλλιά του ἀκατάστατα, νὰ παραδίδεται στὰ χέρια τῶν μπασί μπουζούκ καὶ νὰ κομματιάζεται στὴ μεγάλη πλα-

τεία τοῦ Καπανίου».

Ἦταν μεγάλος ὁ φόρος αἵματος πού πλήρωσε ἡ Πιερία κι ὅπως λέει ὁ Σολωμός:

«Σὰν ποτάμι τὸ αἶμα ἐγίνει
καὶ κυλᾷ στὴν λαγκαδιά
καὶ τ' ἄθῳ χόρτο πίνει
αἶμα ἀντὶς γιὰ τὴ δροσιά».

Τὸ αἶμα αὐτὸ ὅμως πότισε τὸ δέντρο τῆς ἐλευθερίας, τὸ θέριεψε καὶ τὸ φούντωσε μὲ τὴν συνέχιση τῶν ἐπαναστατικῶν ἀγώνων, ὥστε νὰ καλύψει μὲ τοὺς κλώνους του τὴν γῆ τῶν πατεράδων μας. Καὶ αὐτὸ θὰ γίνεται πάντοτε, γιατί ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἔχουμε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸ ἀθάνατο προνόμιο, κάθε γενιά μας, νὰ ξεπερνᾷ τὴν προηγούμενη κρατώντας, σὲ χέρια πού δὲν τρέμουν, πάντα χλωρὸ τὸ αἱματόβρεχτο στεφάνι τῆς ἐλληνικῆς δόξας.

Νικόλαος Π. Τζουμέρκας

Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση

"Καίει" ἡ καύση τῶν νεκρῶν

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν ὑπ' ἀρ. 2959 ἐγκύκλιό της ἐνημέρωσε ὅτι «δὲν δέχεται γιὰ τὰ μέλη της τὴν ἀποτέφρωση τοῦ σώματος, διότι τοῦτο εἶναι ναὸς τοῦ ἀγίου Πνεύματος (Α' Κο 6,19)». Ὅποιος ἀποδεδειγμένα καὶ οἰκειοθελῶς ἐκφράζει τὴν ἐπι-

θυμία «περὶ καύσεως τοῦ σώματος του, δηλώνει τὴν αὐτονομίη του καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν τελεῖται Νε-

κρώσιμος Ἀκολουθία καὶ Ἱερὸ Μνημόσυνο ὑπὲρ αὐτοῦ».

Ἔπρεπε νὰ γίνει ἓνα ξεκαθάρισμα πάνω στὸ «καυτό» αὐτὸ θέμα, ἂν καὶ ἡ παράδοση εἴκοσι χριστιαν-

νικῶν αἰώνων καί πολλῶν ἄλλων προχριστιανικῶν ἐπιτάσσει χωρίς περιστροφές τόν ἐνταφιασμό. Ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοί τῆς ἀρχαιότη-
τας φρόντιζαν (=κήδεuan) τούς νεκρούς τους, καθώς ἡ κηδεῖα ἀνήκει στά «ἄγραπτα κ' ἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα» (Σοφοκλέους Ἀντιγόνη, 454).

Στήν Παλαιά Διαθήκη ἡ καύση τῶν νεκρῶν ἀντιμετωπίζεται ὡς εἰδωλολατρική συνήθεια, ἐνῶ ὁ διά πυρᾶς θάνατος συνδέεται μέ εἰδεχθῆ ἐγκλήματα. Ἡ Καινή Διαθήκη θεωρεῖ τόν ἐνταφιασμό τῶν νεκρῶν αὐτονόητο. Στήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μόνο ἐκκλησιομάχοι κατέφευγαν στήν ἀποτέφρωση τῶν σωμάτων τῶν χριστιανῶν. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος παραβάλλει τόν ἐνταφιασμό μέ τή σπορά τοῦ σίτου· «ἐάν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει· ἐάν δὲ ἀποθάνῃ πολὺν καρπὸν φέρει» (Ἰω 12,24). Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος τόν παραλληλίζει μέ τή σπορά τοῦ κόκκου τοῦ σιταριοῦ καί τόν συνδέει μέ τὴν προσδοκία τῆς καινούργιας ζωῆς (βλ. Α' Κο 15,35-38). Στά νεότερα χρόνια τό ἀντιεκκλησιαστικό πνεῦμα τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασης εἰσήγαγε τὴν καύση τῶν νεκρῶν.

Πολύ δικαιολογημένα, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία μας δέν ἐπιτρέπει νεκρώσιμη ἀκολουθία γιὰ τόν ἐπιθυμοῦντα μετὰ τόν θάνατό του τὴν ἀποτέφρωση.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς σῶμα καί ψυχὴ

εἰκονίζει τόν Θεό. Γι' αὐτό καί ὁ ἱερός Δαμασκηνός στή νεκρώσιμη ἀκολουθία λέγει: «Καὶ ἴδω ἐν τοῖς τάφοις κειμένην τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ φθαρεῖσαν ἡμῖν ὠραιότητα, ἄμορφον, ἄδοξον μὴ ἔχουσαν εἶδος». Σύμφωνα μέ τόν ἀπόστολο Παῦλο τό σῶμα μας ἀποτελεῖ ναὸ Θεοῦ καί κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Α' Κο 3,16-17) καί μέσα σ' αὐτό ὁ πιστὸς προσφέρει τὴ λογικὴ λατρεία πρὸς τόν Κύριο. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία μας δέν ἀποστρέφεται τό σῶμα, ἀλλὰ τό τιμᾶ.

Ἡ ἄρρηκτη ἐνότητα ψυχῆς καί σώματος φαίνεται καί ἀπὸ τό γεγονός ὅτι ἡ λατρευτικὴ καί μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρεται στὸν ὅλο ἄνθρωπο. Γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ τηρηθεῖ» (Α' Θε 5,23). Ὁ ἀγιασμός καὶ ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δέν περιορίζεται μόνον στήν ψυχὴ, ἀλλὰ διαπορθμεύεται στὸν ὅλο ἄνθρωπο πού ἀποτελεῖται ἀπὸ ψυχὴ καί σῶμα.

Ἐπιπλέον, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, ἡ ψυχὴ καί μετὰ τόν θάνατο ἀναγνωρίζει τὰ δικά της μέλη παρά τὴ διάλυση τοῦ σώματος· δέν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τό δικό της σῶμα «οὔτε εἰ ἐν τῇ κοινῶνίᾳ τῶν συντριμμάτων οὔτε εἰ πρὸς

τὸ ἀκατέργαστον τῆς τῶν στοιχείων ὕλης καταμιχθείη». Ἄλλωστε καὶ ὁ Χριστός, ὁ «πρωτότοκος πάσης κτίσεως», μίλησε γιὰ τὸν ἐνταφιασμό του (βλ. Ἰω 12,7) καὶ ἐνταφιάσθηκε μὲ ἀκέραη καὶ ἀλώβητη τῆ βιολογική του εἰκόνα, ἀφοῦ «οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη». Τὸ ἄψυχο μάλιστα σῶμα Του δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ἐνωμένο μὲ τῆ θεότητα ἀκόμη καὶ μέσα στὸν τάφο, ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας· «Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ἄδου δὲ μετὰ ψυχῆς, ὡς Θεός, ... καὶ ἐν θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος».

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ οἱ θιασῶτες τῆς καύσης τῶν νεκρῶν, γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τίς ἐπιλογές τους, ἐπικαλοῦνται χωροταξικὰ ἀδιέξοδα. Ἐάν ἡ Πολιτεία σέβεται τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν παράδοσή μας, θὰ βρεῖ τρόπο νὰ ἀντιμετωπίσει τὴν ἔλλειψη χώρου. Γιατί στίς μουσουλμανικές χώρες δὲν ὑφίσταται πρόβλημα χώρου; Οὐσιαστικὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἀποτέφρωση ὑποκρύπτεται ἡ ἄρνηση τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἀπιστία στὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν· ἀποτελεῖ προσπάθεια λήθης τοῦ θανάτου καὶ ἐξαφάνισης τῶν ἰχνῶν του. Ὅλα αὐτὰ ἐνισχύονται ἀπὸ τὸν μηδενιστικὸ τρόπο ζωῆς καὶ τὴν παρατηρούμενη στίς ἡμέρες μας ἀποϊεροποίηση κάθε ἱεροῦ καὶ ὀσίου.

Ἀναμφισβήτητα ἡ μνήμη τῶν νεκρῶν μᾶς συνδέει μὲ τίς ρίζες μας,

τὴν παράδοσή μας καὶ ὀρίζει τὸ χρέος μας ἀπέναντι «σ' αὐτοὺς πού πέρασαν καὶ σέ ὄσους θὰ περάσουν». Τὸ μαρτυρεῖ ἀπὸ τὰ χρόνια τῶν Σαλαμινομάχων ὁ αἰσχύλειος παιάνας: «Ὡ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδ' ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναίκας, θεῶν τε πατρῶν ἔδη, θήκας τε προγόνων...». Ὁ πολιτισμὸς μας, ἡ ἱστορία μας, ἡ γλῶσσα καὶ τὰ ἔθιμά μας περνοῦν μέσα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τάφους (παράβαλε τὸ παγκόσμιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν τάφο τῆς Ἀμφίπολης). Παράλληλα σφυρηλατοῦν τὴν ἐλπίδα μας γιὰ τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν.

Ἐν κατακλείδι ἡ καύση συνιστᾶ ἀσέβεια πρὸς τὸ τελειότερο κτίσμα τοῦ Θεοῦ καὶ «βιασμό» τῆς φύσης, ἐνῶ ταυτόχρονα προκαλεῖ οἰκολογικὸ πρόβλημα καὶ ἀλλοίωση στά κοινωνικά μας ἦθη. Ἡ ἀποτέφρωση τῶν νεκρῶν, τῶν εἰκόνων δηλαδή τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεῖ μία νέα μορφή εἰκονομαχίας. Καὶ ὅπως τότε ἡ Ἐκκλησία γιὰ ἕναν αἰῶνα περίπου ἀγωνίσθηκε, γιὰ νὰ διαφυλάξει τίς εἰκόνες, ἔτσι καὶ τώρα ὀφείλει νὰ ἀναχαιτίσει τὴν εἰκονοκλαστικὴ αὐτὴ προσπάθεια ἐνταφιάζοντας τὰ σώματα -πού μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ λείψανα καὶ νὰ διαπιστωθεῖ ἡ ἀγιότητα τοῦ κεκοιμημένου κατὰ τὴν ἐκταφή- καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψει ἕνα ὀλοκαύτωμα τῆς κοινωνίας.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Ὁ Ὀλετ, ὁ κοκκινολαίμης

Τό παρακάτω κείμενο εἶναι γράμμα τοῦ ὁσίου Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτη πού ἔστειλε στίς μοναχές τοῦ Ἡσυχαστηρίου Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, Σουρωτῆς Θεσσαλονίκης. Διαβάζοντάς το κανεῖς νιώθει ὅτι ἀκούει ἱστορία ἀπό ἀρχαῖο σιναῖτικό Γεροντικό ἢ ὅτι βρίσκεται σέ μιὰ γωνιά τοῦ Παραδείσου πρὶν ἀπὸ τὴν πτώση τῶν Πρωτοπλάστων.

ρίπου, κι ἐγὼ γιὰ νὰ μὴ συνεχίσει νὰ ἔρχεται ἀπὸ πίσω μου καὶ κουρασθεῖ, τοῦ ἀφήνω κανένα γιὰ νὰ ἀπασχοληθεῖ, καὶ φεύγω γρήγορα, γιὰ νὰ μὲ χάσει.

Τώρα τελευταία ἄφησε τὴν ἀσκησιμὴ καὶ ζητάει καλοπέραση!... Οὔτε σπασμένο ρύζι τρώει οὔτε βρεγμένο παξιμάδι, ἀλλὰ μόνο

σκουληκάκια, πού θέλει νὰ τὰ βάζω στὸ ...πιάτο -στὴν χούφτα μου- καὶ νὰ ἀνεβαίνει ἐκεῖ νὰ τρώει. Πρόδος!

Στὸ τελευταῖο σας γράμμα (οἱ ἀδελφές τοῦ Ἡσυχαστηρίου στίς ὁποῖες καὶ ἀπευθύνεται τοῦ εἶχαν στείλει σχετικὴ ἐπιστολή) μοῦ εἶχατε στείλει μιὰ εἰκόνα τοῦ Ἀδάμ καὶ τὰ ζῶα στὸν Παράδεισο. Σκέφθηκα λοιπὸν νὰ σᾶς στείλω κι ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου ζωγραφισμένο ἕνα πουλί, τὸν πιὸ στενό μου φίλο, γιατί, ἂν σᾶς ἔστελνα ζωγραφισμένο ἕνα φίδι, νομίζω, θὰ σᾶς ἔπιανε φόβος. Τὸν ἔχω ὀνομάσει Ὀλετ, πού σημαίνει στὰ ἀραβικὰ «παιδί». Μένει στὸ ραχώνι, πεντακόσια μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὸ Καλύβι μου. Κάθε μέρα τοῦ πηγαίνω καλούδια καὶ φιλεύματα. Μόλις τοῦ δίνω κάτι νὰ φάει, παίρνει λίγο καὶ φεύγει. Ἐγὼ τὸ φωνάζω νὰ ἔρθει, ἀλλὰ αὐτὸ φεύγει καὶ σὲ λίγο ἔρχεται κρυφὰ ἀπὸ πίσω καὶ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴ ζακέτα μου. Ὅταν πάω νὰ φύγω, μὲ ξεπροβοδίζει σὲ ἀπόσταση ἑκατὸ μέτρων πε-

εῖναι μέρες πού πανηγυρίζω μὲ τὸν Ὀλετ καὶ τὴν συντροφιά του. Μπορεῖ νὰ πεῖ κανεῖς: «Γιατί κάνεις ἐξαιρέσεις στὸν Ὀλετ; Γιατί δὲν κάνεις τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ ἄλλα πουλάκια;» Ἀπαντᾷ: «Ὅταν φωνάζω τὸν Ὀλετ νὰ ἔρθει, φέρνει μαζί του καὶ ἄλλα πουλιά, φίλους του, τὰ ὁποῖα τρέχουν ἀμέσως στὸ φαῖ, ἐνῶ ὁ Ὀλετ ἔρχεται ἀπὸ ὑπακοή καὶ ἀπὸ ἀγάπη. Ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι νηστικός, κάθεται ἀρκετὴ ὥρα μαζί μου καὶ ξεχνάει τὸ φαγητό· ἐγὼ τοῦ τὸ θυμίζω. Καὶ τώρα πού καλοσύνεψε ὁ καιρὸς καὶ βρίσκει ζουζούνια νὰ φάει, τὸ φωνάζω, πάλι ἔρχεται, γιὰ τὴν ὑπακοή, ἐνῶ εἶναι χορτάτο καὶ δὲν τὸ ἀναγκάζει ἡ πείνα. Ε, πῶς νὰ μὴν τὸ χαίρεσαι περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα πουλιά αὐτὸ τὸ φιλότιμο πουλάκι;».

Πολλές φορές μου έρχεται από την πολλή μου αγάπη να τὸ σφίξω μέσα στη φούχτα μου, ἀλλὰ φοβάμαι μήπως κάνω σὰν τὴν μαϊμού που ἀπὸ ἀγάπη σφίγγει τὰ παιδιά της καὶ τελικὰ τὰ πνίγει. Γι' αὐτὸ σφίγγω τὴν καρδιά μου καὶ τὸ χαίρομαι ἀπὸ μακριά, γιὰ νὰ μὴν τὸ βλάψω.

Μία μέρα ἄργησα νὰ πάω στὸ ραχώνι καὶ ὁ Ὁλετ, ἐπειδὴ φυσούσε πολὺ, εἶχε λουφάξει ἀπὸ νωρίς. Ἄφησα τὸ φαγητό του καὶ ἔφυγα, χωρὶς νὰ τὸν δῶ. Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησα νὰ πάω πολὺ νωρίς, γιατί ἀνησυχούσα μήπως τὸ ἔφαγε κανένα γεράκι. Αὐτό, ὅταν εἶδε τὸ φαγητό που τοῦ εἶχα ἀφήσει ἀποβραδὶς, «τὸ πείραξε ὁ λογισμὸς» καὶ κατέβηκε στὰ μισὰ τοῦ δρόμου καὶ μὲ περίμενε. Ὅταν μὲ εἶδε, ἔκανε σὰν τρελὸ ἀπὸ τὴν χαρά του. Τοῦ ἔδινα νὰ φάει, ἀλλὰ αὐτὸ περισσότερο ἤθελε συντροφιά παρὰ φαγητό. Τὸ θαυμάζω γιὰ τὴν ἄσκησή του καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη που ἔχει, καθὼς καὶ γιὰ τὴν εὐγνωμοσύνη του.

Εὐχεσθε νὰ μιμηθῶ τις ἀρετές του.

Πιστεύω νὰ μὴν ἔχετε παράπονο· σὰς τὰ εἶπα ὅλα, χωρὶς νὰ πάρω τὴν συγκατάθεση τοῦ Ὁλετ. Ἐλπίζω νὰ μὴν τὸν στενοχωρήσω, μιὰ που δὲν θὰ γίνουν γνωστὰ ἔξω... Ἔχετε τοὺς χαιρετισμοὺς τοὺς δικούς του καὶ τοὺς δικούς μου τοὺς πολλούς.

Στὸ Καλύβι μου ὄχι μόνον τὰ πετούμενα πουλάκια ἀλλὰ ὅλα τὰ ζῶα που ἔρχονται ἐκεῖ -τσακάλια, λαγοί, νυφίτσες, χελῶνες, σαῦρες, φίδια-χορταίνουν ἀπὸ τὴν ὑπερχειλίση τῆς ἀγάπης μου καὶ χορταίνω κι ἐγώ, ὅταν χορταίνουν αὐτά, καὶ ὅλοι μαζί, «τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετά καὶ πετεινὰ πτερωτά», «αἰνοῦμεν εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον».

Ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Ὁσίου Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου, Πάθη καὶ Ἀρετές.

Ἔκδοση Ἠσυχαστηρίου, Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης Θεολόγος, Σουρωτῆ Θεσσαλονίκης.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκδηλώσεων

τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου «Κυριακή»

Μαρτίου - Μαΐου 2015 στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Κατερίνης.

Σάββατο 21/3/2015: Ὁμιλία τῆς Ἡγουμένης τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Αἰκατερίνης Μοναχῆς μὲ τίτλο: «Πνεῦμα καὶ Πνεῦμα».

Κυριακή 26/4/2015: Ὁμιλία τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ, π. Μαξίμου μὲ τίτλο: «Ἑλληνισμὸς καὶ Ὁρθοδο-

ξία στὴν παράδοσή μας».

Σάββατο 9/5/2015: Ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στους **Μακεδονομάχους**.

Παρουσίαση ἀγωνιστῶν τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα μὲ ἀφηγήσεις, θρηνητικὰ καὶ δοξαστικὰ ρωμαϊκά ἄσματα, ἀπὸ τὴν χορωδία «Ἅγιος Νέστωρ», Ἁγίου Δημητρίου Κιλκίς.

"Τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ"

Τὸν πατέρα Ἀθανάσιο οἱ συγχωριανοὶ του οἱ Κιρκιντζιώτες τὸν ὀνόμαζαν «τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ», καθὼς σήκωνε στοὺς ὤμους του μὲ μιὰ ἀπόλυτη θυσία τοῦ ἐγὼ ὅλο του τὸ ποιμνιο σὰν τὸ πιστὸ ἄλογο καὶ μετέφερε τὸν Θεὸ στὰ σπίτια τους ὅποια ὥρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νύχτας τὸ καλοῦσε ἢ ἀνάγκη. Καὶ πάντα οἱ ἀνάγκες ἦταν πολλές. Πεινοῦσαν; Διψοῦσαν; Φοβοῦνταν; Ἀρρώσταιναν; Κριματίζονταν κι ἤθελαν νὰ ξαλαφρώσουν; τὸν ἀγνὸ κι ἀμεμφὴ παπὰ καλοῦσαν.

Τὸ χωριό τους, ὁ Κιρκιντζές, πάνω στὸ βουνό, μὲς στὰ ἀπρόσβατα δάση μὲ τὰ γάργαρα νερά, τίς μυστηριώδεις σπηλιές καὶ τὸν καρποφόρο κάμπο κάτω μὲ τὰ εὐφορα χρώματά του, μιὰ πλημμύρα ἀπὸ σιτάρι, κριθάρι, ἐλαιῶνες, συκοπερί-

βολα, ἦταν ὁ ἐπίγειος παράδεισος ὁ ὁποῖος ὀδηγοῦσε μέσα ἀπὸ στίλβουσες λίμνες καὶ ἀνεμοδαρμένα ποτάμια πὺ πολλὲς φορές τὸ χρόνο εἶχαν φουσκοθαλασσιές ὡς τὴν ἀρχαία Ἔφεσο, λαμπρὴ ἀκόμη καὶ μόνο μὲ τ' ἀπομεινάρια τῆς. Ἡ ὀμορφιὰ τοῦ τόπου παρέπεμπε στὸν Παράδεισο ἀλλὰ γιὰ τὸν πατέρα Ἀθανάσιο πὺ ἔπρεπε νὰ διασχίσει χιλιόμετρα κακοτράχαλα ἀπὸ τὸ χωριὸ πάνω στὸ βουνὸ γιὰ νὰ ἐξομολογήσει καὶ νὰ μεταδώσει τὴ Θεία κοινωνία στὸν ἐτοιμοθάνατο πιστὸ πὺ βρισκόταν στὸ ἐξοχικὸ του, στὴν κούλα του, στὸν κάμπο ἢ στὸν ἀναγκεμένο ἢ στὸν κριματισμένο ἢ στὸν ἄρρωστο, ἦταν ἓνας Γολγοθὰς. Ἀλλὰ ἐκεῖνος τὸν πορευόταν ὄχι μόνο ἀγόγγυστα ἀλλὰ καὶ μὲ χαρὰ λέγοντας μὲ ἀκόρεστη δίψα σ' ὄλο τὸ δρόμο τὴν εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ κι ἐσπευδε μὲ ἀγάπη ἀνυπόκριτη γιὰ τὸ κάθε πλάσμα τοῦ Θεοῦ μὲ τὴ φυσικότητα πὺ ὁ στοργικὸς πατέρας προστρέχει στὸ παιδί του στὴν ἀνάγκη, ταπεινὸς διάκονος, σεμνὸς ὑπηρέτης τοῦ ποιμνίου του.

Τὸ χωριὸ τους, ἡ ἀρχαία Ἔφεσος, λίγα μόνο χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν εὐδαίμονα Σμύρνη, δὲν κατοικοῦνταν ἀπὸ Τούρκους. Ὁ πληθυσμὸς ἦταν ἀμιγῆς ἑλληνικὸς, χριστιανικὸς. Ὡστόσο οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὰ γειτονικὰ χωριά, τὸ Μπαλατσίκ, τὸ Κιρετσλί, τὸ Χαβουτσλί συχνὰ πυκνὰ ἔρχονταν στὸν Κιρκιντζέ κουβαλώνοντας κότες, ἀβγά, τυριά,

βούτυρα και τὰ πουλούσαν στοὺς παζάρι. Πολλοὶ κολλήγοι Τούρκοι δούλευαν στοὺς Ρωμιούς κτηματίες, κοιμοῦνταν στὰ σπίτια τους, πήγαιναν στὰ πανηγύρια τους, ἰδίως τοῦ Ἄη Πώργη πὺν τὸν εὐλαβοῦνταν καὶ τὸν προσκυνοῦσαν στὰ κλεφτὰ ζητώντας του σιωπηλὰ χάρες καὶ κάνοντας τάματα. Ὁ παπα-Θανάσης ὅλους τοὺς δεχόταν μὲ τὴν ἴδια εὐμένεια, ἄκουγε τοὺς καημοὺς καὶ τοὺς πόθους τους, τοὺς παρηγοροῦσε, τοὺς ἔστεργε καὶ προσευχόταν γι' αὐτοὺς κι ἄς ἦταν ἀλλόθρησκοι.

Τότε ἀκόμη ἡ ζωὴ ἀνάμεσα στὶς δυὸ ἐθνότητες κυλοῦσε ὁμαλά, σέβονταν οἱ μὲν τοὺς δὲ, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ 1909 πὺν οἱ Νεότουρκοι παίρνουν ἐξοντωτικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἀλλοεθνῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας μὲ στόχο τὴν ὑλοποίηση ἐνὸς καθαροῦ τουρκικοῦ κράτους. Σύνθημά τους: «μιὰ πατρίδα, μιὰ ἐκπαίδευση, μιὰ γλώσσα». Ὁ ἀρχιστράτηγος Σεφκὲτ Πασὰς, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1909, μὲ ἀνοικεῖο τρόπο θὰ ξεστομίσει τοὺς φριχτοὺς τοὺς πόθους στὸν Πατριάρχη Ἰωακείμ Γ': «Θὰ σὰς κόψουμε τὰ κεφάλια, θὰ σὰς ἐξαφανίσουμε. Ἡ ἐμεῖς θὰ ἐπιζήσουμε ἢ ἐσεῖς!» Ἔχει ἀποφασισθεῖ ἡ γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κι αὐτὸ ὑλοποιεῖται μὲ μέτρα ἐξόντωσης, ἰδίως μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους τοῦ 1912-13 καὶ τὴν ἐκδίωξη τῶν Ὀθωμανῶν ἀπὸ τὰ Βαλκάνια. Ἐπιτείνονται οἱ ἀθρόοι διωγμοί, οἱ στοχευμένες δολοφονίες καὶ δημεύσεις περιουσιῶν, οἱ μαζικὲς ἀπελάσεις, γιὰ νὰ φθάσουν στοὺς ἀπο-

κορύφωμα οἱ θηριωδίες κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου 1914-1918, ὅταν ὁ Γερμανὸς στρατηγὸς Λίμαν φὸν Σάντερς ἀναλαμβάνει τὴν ἀρχιστρατηγία τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ ἐνορχηστρώνει τὶς διώξεις κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ μαζικὲς σφαγές, διώξεις, πυρπολήσεις πόλεων καὶ χωριῶν.

Κι ἐνῶ οἱ δυὸ λαοὶ εἶχαν μάθει νὰ ζοῦν ἀδελφωμένοι, ἡ προπαγάνδα τῶν Νεοτούρκων πᾶσχιζε νὰ «ξυπνήσει» τοὺς ἀγαθοὺς ἀγράμματους Τούρκους καὶ νὰ τοὺς φανατίσει κατὰ τῶν Ρωμιῶν μὲ γερὲς δόσεις μίσους. Ὁ παλιὸς σεβασμὸς τῶν ἀπλῶν, ἀναλφάβητων Τούρκων γιὰ τοὺς ξύπνιους Ρωμιούς χάθηκε, τ' ἀλισβερίσι δυσκόλεψε. Ὡστόσο κάποιες φιλίες κρατιοῦνταν ἀκόμη, ὅσοι Τοῦρκοι εἶχαν μπέσα κι ὅσοι ἦταν πιὸ νοήμονες δὲν γίνονταν ἔρμαιο τῆς χονδροειδοῦς προπαγάνδας τῆς κυβέρνησής τους.

Ἐνα ἀπὸ τὰ χειρότερα καὶ πιὸ ἐξοντωτικὰ μέτρα γιὰ τὸν ἀφανισμὸ τῶν Ρωμιῶν ἦταν ἡ ὑποχρεωτικὴ στράτευση τους στὰ ἀμελὲ ταμπούροῦ, τὰ τάγματα ἐργασίας, καθὼς τὸ Γκουβέρνο τῶν Τούρκων δὲν εἶχε ἐμπιστοσύνη στοὺς Χριστιανοὺς καὶ ὄπλα δὲν τοὺς ἔδινε. Τὰ ἀμελὲ ταμπούροῦ ἀποδείχθηκαν τάγματα θανάτου. Δεκαοχτῶ ὥρες δουλειὰ κάθε μέρα, πείνα, βούρδουλας, κρὺο ἢ ἀφόρητη ζέστη ἀνάλογα τὴν ἐποχὴ. Ὅσοι πῆγαν καὶ λυπήθηκαν τὴ ζωὴ τους, λιποτάχτησαν. Κι ἔδωσαν στοὺς ὑπόλοιπους συνετὴ ὁρμήνεια.

«Μὴν πᾶτε· εἶναι θάνατος». Καὶ κρύβονταν τὰ παλληκάρια μὲς στὰ λαγούμια, σὲ καταπακτές, σὲ τοίχους, σὲ ταβάνια, μέσα στὴ γῆ γιὰ νὰ μὴν τοὺς βρίσκουν οἱ τζανταρμάδες ποὺ ἔρχονταν καὶ ξανάρχονταν, ἔψαχναν, ἔβριζαν, ἀπειλοῦσαν.

Ὁ παπα-Θανάσης ἀνέλαβε δράση. Ἔσκαψε ὀλομόναχος κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόγειο τῆς ἐκκλησίας ἓνα λαγούμι, ἔβαλε ὑποστυλώματα καὶ τὸ ἔφτάσε ὡς τὸ πιὸ κοντινὸ δάσος. Ὅποιος ἦταν κρυμμένος ἐκεῖ, ἀκουγε τὸ σύνθημα τοῦ παπᾶ ὅτι ἦλθαν τζανταρμάδες κι ἔσπευδε νὰ ἐξαφανισθεῖ στὸ δάσος. Τὸν παπὰ τὸν βοήθοῦσε κι ἓνας χωροφύλακας στὸ τούρκικο Καρακόλι, ὁ Ρεσάτ. Ἦταν φαμελίτης ἄνθρωπος μὲ ἕξι ἀγόρια κι ἓνα κορίτσι, τὸ μικρότερο, ποὺ τ' ἀγαποῦσε ιδιαίτερα. Ὅταν ἡ Ἄισὲ του ἀρρώστησε καὶ τὰ μαντζούνια τοῦ Χότζα δὲν μπορούσαν νὰ τὴν γιατρέψουν, πῆγε νύχτα, χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ παπα-Θανάση κι ἔπεσε στὰ πόδια του. «Ἐσὰς τοὺς Ρωμι-

οὺς σὰς ἀκούει πιὸ πολὺ ὁ δικός σας Ἀλλάχ· παρακάλεσέ τον νὰ γιατρέψει τὴν Ἄισέ μου». Ὅταν τὸ κορίτσι ἀνάρρωσε, τὸ πῆρε μαζί του καί, πάλι κρυφά, μιὰ νύχτα ξαναχτύπη-

σε τὴν πόρτα τοῦ καλοῦ λευίτη. Τοῦ καταφίλησε τὰ χέρια, τοῦ ἔδειξε τὸ γερὸ κορίτσι μὲ καμάρι καὶ τοῦ ἔπε: «τὸ καλὸ πού μου ἔκαμες δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ. Θὰ βρῶ τρόπο νὰ στοὺς ξεπληρώσω ἀλλὰ καὶ πάλι χρεώστης θὰ εἶμαι». Αὐτὸς ὁ Ρεσάτ ἐρχόταν καὶ μαρτυροῦσε στὸν ἱερέα ποιανοῦ τὸ χαρτί γιὰ τὴν στράτευση ἔφτασε στὸ Καρακόλι. Καὶ τὸ παλληκάρι ὡς διὰ μαγείας ἐξαφανιζόταν ἀπὸ προσώπου γῆς. Κι ὅσο κι ἂν τὸ ἔψαχναν οἱ τζανταρμάδες, αὐτὸ μὲ τίς ἐνέργειες τοῦ πατρὸς Ἀθανασίου εἶχε περάσει ἀπέναντι, στὴν Ἑλλάδα.

Ὅταν στίς 2 Μαΐου 1919 προσάραξαν 18 ἑλληνικὰ πλοῖα στὸ λιμάνι τῆς Σμύρνης κι ἀποβίβασαν ἑλληνικὸ στρατὸ, οἱ Κιρκιντζιώτες πανηγύρισαν μὲ ξέφρενο ἐνθουσιασμό. Ἦλθαν τ' ἀδέλφια, οἱ Ἕλληνες. Κι ὅταν πάτησε ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς στὸ χωριὸ, τί παραλήρημα χαρᾶς, τί πρόσωπα ἀκτινοβόλα, ἔξαλλες ἐκδηλώσεις, φρενίτιδα, σημαῖες, τραγούδια, λουλούδια νὰ ραίνουν τοὺς Ἕλληνες φαντάρους, προικιὰ νὰ στρώνονται στὰ καλντερίμια γιὰ νὰ πατήσουν. Κι ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος μὲ τὰ πιὸ λαμπρά του ἄμφια, τὰ πασχαλινά, πρωτοστατοῦσε στὴ χαρὰ μὲ μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας βρεφοκρατούσας κι ἔψαλλε τὸ Χριστὸς Ἀνέστη μὲ ὄψη ἀγαλλιῶσα.

Τώρα ὁ φόβος εἶχε ἀλλάξει μεριά. Οἱ Κιρκιντζιώτες, μόλις ἀπελευθερώθηκαν τὰ μέρη τους, ἔτρεξαν κι ἄρπαξαν τὰ ὄπλα ἀπὸ τίς γερμανικὲς ἀποθήκες πολεμικοῦ ὑλικοῦ, κοντὰ

στά έρείπια τής αρχαίας πόλης. Καί, πριν προλάβει ό πατήρ Άθανάσιος, μερικοί έπιδόθηκαν σέ πράξεις άντεκδίκησης, κινημένοι από ύποχθόνια μάνητα τόσων χρόνων ραγιαδικής ζωής. Ό πατήρ Άθανάσιος «έκοψε μέ τό μαχαίρι» κάθε διάθεση τοῦ ποιμνίου του νά έπιδοθεΐ σέ άγριότητες κατά τών Τούρκων. Έκανε ένα κήρυγμα τήν Κυριακή στήν Έκκλησία πού ράγισαν κι οί πέτρες από συγκίνηση. Πήρε σβάρνα κι έπισκέφθηκε και τά σπίτια τών πιό θερμοκέφαλων και, κουβέντα στήν κουβέντα, μέ νουθεσίες και διδαχές, μέ παραδείγματα από τή Βίβλο και

μέ παραβολές από τήν Καινή Διαθήκη, κυρίως όμως μέ τήν ίδια του τήν προσωπικότητα τήν πραεία και ταπεινή, τούς ήμέρωσε. Μέ άγρυπνα μάτια και αυτιά προστάτευσε τούς Τούρκους τών γύρω περιοχών και κράτησε τούς πιστούς του νά μήν κριματισθούν. «Βλέπετε τά κρόσια στό πετραχήλι μου; τούς έλεγε συχνά. Είναι οί ψυχές σας πού κρέμονται από τό λαιμό.

Φάνυ Κουντουριανού – Μανωλοπούλου.

(Συνεχίζεται στό έπόμενο τεύχος)

Προβλήματα τοῦ καιρού μας

Σχέση πατέρα και γιού

Ένας πατέρας γυρνώντας άργά στό σπίτι του από τήν έργασία, κουρασμένος και ένκνευρισμένος, βρήκε τόν γιό του νά τόν περιμένει στό πλατύσκαλο τοῦ σπιτιού και μέ δειλή φωνή και ίκετευτικό βλέμμα τοῦ εΐπε:

-Μπαμπά, πόσα παίρνεις τήν ώρα

στή δουλειά σου;

Μέ μεγάλη έκπληξη ό πατέρας τοῦ έρριξε ένα θυμωμένο βλέμμα και τοῦ εΐπε αὐστηρά:

-Αὐτό δέν εΐναι δική σου δουλειά, μή μέ ένοχλείς τώρα, εΐμαι κουρασμένος.

-Μπαμπά, άπλώς πές μου, σέ πα-

ρακαλῶ, πόσα παίρνεις σέ μία ὥρα; ἐπέμενε τό ἀγόρι.

Ὁ πατέρας γιά νά σταματήσει νά ρωτᾶει ὁ γιός του ἀπάντησε:

-Εἴκοσι εὐρώ τήν ὥρα, ἂν θέλεις νά ξέρεις.

-Ἐντάξει, μπαμπά, θά μπορούσες νά μοῦ δανείσεις δέκα; ρώτησε τό ἀγόρι.

Ἐξαγριωμένος ὁ πατέρας φώναξε:

-Λοιπόν, αὐτός ἦταν ὁ λόγος πού ρωτοῦσες πόσα κερδίζω; Πήγαινε γιά ὕπνο καί μή μέ ἐνοχλήσεις ξανά! Ἀκοῦς;

Ἦδη εἶχε νυχτώσει καί ὁ πατέρας σκεφτόταν τή συμπεριφορά του ἀπέναντι στόν γιό του καί ἐνιωθε αἰσθήματα ἐνοχῆς. Σκέφτηκε πώς ὁ γιός του ἴσως ἤθελε νά ἀγοράσει κάποιο παιχνίδι. Προσπάθησε νά ἀπαλλαγῆ ἀπό τά αἰσθήματα πού ἐνιωθε καί πῆγε στό δωμάτιο τοῦ γιου του.

-Κοιμᾶσαι, γιόκα μου; ψιθύρισε ὁ πατέρας.

-Ὄχι, μπαμπά. Γιατί; ἀπάντησε μισοκοιμισμένο τό μικρό ἀγόρι.

-Ἐδῶ εἶναι τά χρήματα πού μοῦ ζήτησες νωρίτερα, εἶπε ὁ πατέρας.

-Εὐχαριστῶ, μπαμπά! ἀπάντησε χαρούμενος ὁ γιός καί βάζοντας τό χέρι του κάτω ἀπό τό προσκέφαλό του ἔβγαλε κάποια χρήματα.

-Τώρα ἔχω ἀρκετά! Τώρα ἔχω εἴκοσι εὐρώ! εἶπε τό μικρό ἀγόρι στόν πατέρα του, ὁ ὁποῖος τά εἶχε χαμένα, καθώς τό κοιτοῦσε. Ὁ μικρός γιός του συνέχισε:

-Μπαμπά, θά μπορούσες νά μοῦ πουλήσεις μία ὥρα ἀπό τό χρόνο σου;

Οἱ ἔρευνες μᾶς βεβαιώνουν ὅτι τά μικρά παιδιά πού ἔχουν γονεῖς οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται μαζί τους εἶναι πιά ἐξωστρεφῆ, προσαρμολοῦνται εὐκόλα καί νιώθουν ἀσφαλῆ σέ σχέση μέ ἄλλα συνομήλικά τους πού οἱ πατεράδες τους δέν ἀσχολοῦνται μαζί τους ἢ ἀπουσιάζουν ἀπό τήν οἰκογένεια. Καθώς τά παιδιά μεγαλώνουν, ἡ σχέση μέ τόν πατέρα τους ἐκφράζεται μέ πολλούς τρόπους. Οἱ κοινωνικές σχέσεις πού ἔμαθαν ἐκδηλώνονται ποικιλοτρόπως. Θά βοηθήσουν τά παιδιά πῶς νά κάνουν σωστές ἐπιλογές καί πῶς νά συμπεριφέρονται σέ κάθε περίπτωση. Ἐπίσης οἱ κοινωνικές δεξιότητες ἐπηρεάζουν τή συμπεριφορά τῶν παιδιῶν καί τῶν ἐφήβων, τίς ἀκαδημαϊκές τους ἐπιδόσεις καί τίς οἰκογενειακές σχέσεις. Οἱ ἐρευνητές ἀκόμη ἔχουν παρατηρήσει λιγότερες ἀσυνεῖδητες συμπεριφορές.

Πολλοί ἀπό τούς σημερινούς γονεῖς εἶχαν πατεράδες πού ἦταν ἀμέτοχοι στή δική τους παιδική ἡλικία. Ἔτσι δέν ἔχουν πρότυπο γιά νά μιμηθοῦν καί ἴσως τούς εἶναι λίγο δύσκολο νά «παίξουν» ἕνα ρόλο πού δέν διδάχτηκαν. Ὁ γονιός δάσκαλος καί τό πρότυπό τους δέν ἦταν αὐτό πού διδάχτηκαν καί τώρα καλοῦνται νά ἐνσαρκώσουν. Οἱ νέοι πατεράδες δέν μποροῦν νά γνωρίζουν πῶς νά πάρουν μέρος καί νά συμμετέχουν στή συναισθηματική ζωή τῶν παιδιῶν τους καί κυρίως τῶν μικρῶν ἀγοριῶν. Μποροῦν νά θεωρήσουν μία τέτοια προσπάθεια ὡς ἐπιχείρηση ἐκφοβισμοῦ.

Ἡ θεωρητική κατάρτιση σχετικά

μέ την παιδική ανάπτυξη είναι σημαντική. Καθώς τὰ παιδιά μεγαλώνουν, τὰ ἀγόρια ἐξιδανικεύουν τόν πατέρα τους καί θεωροῦν ὅτι εἶναι τέλειος. Ἐσωτερικεύουν τή μορφή του καί ταυτίζονται μαζί του. Εἶναι μία φυσιολογική φάση τῆς πορείας πρὸς τήν ἀνάπτυξή τους. Ὁ μικρός γιός περπατάει ὅπως ὁ πατέρας του, χειρονομεῖ ὅπως ἐκεῖνος, μιλάει σάν ἐκεῖνον. Μπορεῖ νά παρουσιάζει καλές κοινωνικές δεξιότητες, νά δημιουργεῖ σωστές φιλίες, νά φέρεται εὐγενικά πρὸς τή μητέρα του μιμούμενος τόν πατέρα του. Ὁ γιός θέλει νά εὐχαριστήσῃ τόν μπαμπά του, νά ἔχει τήν ἔγκρισή του γιά ὅ,τι κάνει καθὼς καί τήν ἀποδοχή του. Καί ὑπόνοια ἀπόρριψῆς του ἀπό τόν πατέρα τοῦ εἶναι πολύ ὀδυνηρή, τόν ἀναστατώνει καί τοῦ προξενεῖ ἀγίατρευτο ψυχικό τραῦμα πού κλονίζει τήν ψυχική του ἰσορροπία καί ἐπιδραῖ ἀρνητικά στήν αὐτοεκτίμησή του.

Ἐάν ὁμως σέ μία οικογένεια ὁ πατέρας θυμώνει, ἀντιδράει βίαια καί υἰοθετεῖ ἀρνητικές μορφές συμπεριφορᾶς, εἶναι πολύ πιθανό καί ὁ μικρός γιός του νά υἰοθετήσῃ τίς ἴδιες μορφές συμπεριφορᾶς καί νά τίς μιμηθεῖ. Ἡ εὐθύνη, λοιπόν, τοῦ πατέρα εἶναι πολύ μεγάλη καί θά πρέπει νά σκεφθεῖ πολύ σοβαρά γιά τή θέση καί τόν ρόλο πού κατέχει καί καλεῖται νά διαδραματίσει μέσα στήν οικογένειά του.

Τὰ θεμέλια γιά μία σωστή καί ὡραία ἐπικοινωνία μέ τόν γιό του, ὁ πατέρας ἀρχίζει νά τὰ χτίζει πολύ νωρίς,

ἀπό τήν ὥρα τοῦ τοκετοῦ, ὅταν τρυφερά γιά πρώτη φορά τόν κρατάει στά χέρια του! Καί αὐτή ἡ σχέση συνεχίζεται νά οικοδομεῖται σταθερά μέ στοργή, ὑπομονή καί ἀγάπη ἄνευ ὄρων μέχρι τήν πολύ κρίσιμη ἡλικία τῶν ἑξι χρόνων. Ἀργότερα, ὅταν ὁ γιός του φτάσῃ στό γυμνάσιο καί τό λύκειο καί ὁ συναισθηματικός του κόσμος θά εἶναι ἔτοιμος νά ἐκραγεῖ, θά εἶναι εὐκολότερο στόν πατέρα νά μπορέσῃ νά ἔχει πρόσβαση στόν κόσμο αὐτό καί νά βοηθήσῃ τόν γιό του. Ἡ διακριτική στάση τοῦ πατέρα ἰσχυροποιεῖ αὐτή τή σχέση γιά νά ἀντέξῃ στόν χρόνο, νά μὴν παρουσιάσῃ πισωγυρίσματα ἀλλά νά βαθαίνει καί νά ὠριμάζει.

Ὁ πατέρας λειτουργεῖ καί ὡς πρότυπο ἀνδρικής συμπεριφορᾶς γιά τόν γιό του. Ἄν ὁμως δίνει τήν εἰκόνα ἐνός ἄκαμπτου, βλοσυροῦ, θυμωμένου καί ἀνυπόμονου προτύπου, ὁ γιός θά εἶναι ἀπρόθυμος νά μοιραστεῖ τὰ συναισθήματα μαζί του. Ὅφειλουμε νά παραδεχτοῦμε ὅτι ἡ εἰκόνα αὐτή τοῦ πατέρα φαίνεται τρομακτική γιά ἕνα ἀγόρι πού διανύει τό στάδιο τῆς ἀνάπτυξης καί ἐπιπλέον τοῦ προκαλεῖ σύγχυση. Τὰ ἀγόρια ἔρχονται σέ ἕναν ἄξενο κόσμο καί πρέπει νά φροντίσουμε νά τὰ ἀγαπήσουμε ἄνευ ὄρων. Αὐτό εἶναι τό μόνο πού πραγματικά χρειάζονται.

Τέλος, θά μπορούσε κανεῖς νά ἀραδιάσῃ ἕνα μακρόσυρτο κατάλογο συμβουλῶν γιά τόν νεαρό πατέρα ὥστε ἡ σχέση του μέ τόν γιό του νά εἶναι σωστή. Θαρρῶ ὁμως ὅτι εἶ-

ναι υπεραρκετός ό λόγος του προφήτη Ίερεμία για νά καταδείξει τήν ευθύνη του κάθε πατέρα άπέναντι στον γιό του καθώς και τίς συνέπειες πού συνεπάγεται μία άστοχη συ-

μπεριφορά του: «οί πατέρες έφαγον όμφακα, και οί όδόντες των τέκνων ήμωδίασαν» (Ίε 38,29). Οί πατεράδες έφαγαν τά άγουρα σταφύλια και τά δόντια των παιδιών μούδίασαν.

Άθανάσιος Γκάτζιος

Λαϊκή Σοφία

Ό βασιλιάς πού ήθελε ν' άγγίξει τό φεγγάρι

(Ένα παραμύθι κυρίως για πολύ... μεγάλους!)

Μιά φορά κι έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς πού πάντα όνειρευόταν νά άγγίξει τό φεγγάρι. Δέν σκεφτόταν τίποτε άλλο και άδιαφοροϋσε παντελώς για τό βασίλειό του. Μιά μέρα κάλεσε τον ξυλουργό του βασιλείου του και του είπε: «Η έπιθυμία μου είναι νά άγγίξω τό φεγγάρι. Πρέπει νά μου κατασκευ-

άσεις έναν πύργο τόσο ψηλό, ώστε νά μπορέσω νά πραγματοποιήσω τό όνειρό μου».

Ό μαραγκός ήξερε ότι αυτό δέν ήταν δυνατό, αλλά ήταν ύποχρεωμένος νά κάνει ό,τι διέταξε ό βασι-

λιάς. Έτσι άρχισε νά εργάζεται για τήν κατασκευή του πύργου. Σύντομα όμως τελείωσαν όλα τά ξύλα των εργαστηρίων του βασιλείου καθώς χρησιμοποιήθηκαν για τον πύργο. Έξήγησε τήν κατάσταση στον βασιλιά, αλλά εκείνος επέμενε: «Έγώ πρέπει νά άγγίξω τό φεγγάρι. Έχω μία ιδέα. Κάθε πρόσωπο του βασιλείου μου θά φέρει στό παλάτι μου όσα κιβώτια διαθέτει και έτσι θά κατορθώσουμε νά τελειώσουμε τον πύργο».

Κάθε πολίτης του βασιλείου έφερε τά ξύλινα κιβώτιά του στό παλάτι. Συγκεντρώθηκαν εκατομμύρια κιβώτια και ό ξυλουργός στρώθηκε στή δουλειά τοποθετώντας τα τό ένα πάνω στό άλλο. Αλλά σύντομα όλα τά κιβώτια χρησιμοποιήθηκαν για τήν κατασκευή του πύργου και δέν μπορούσαν νά βρεθούν άλλα πουθενά στό βασίλειο. Όταν ό βασιλιάς αντίκρυσε τον πύργο, ούρλιαξε: «Δέν είναι αρκετά ψηλός. Πελεκήστε όλα τά δέντρα του βασιλείου μου και φτιάξτε όσα πε-

ρισσότερα κιβώτια μπορείτε.» Κάθε δέντρο στο βασίλειο κόπηκε. Όλα έγιναν κιβώτια που τοποθετήθηκαν στον πύργο, ο οποίος έφτασε πλέον ως τὰ σύννεφα.

Ο βασιλιάς άρχισε νά σκαρφάλωνει στον πύργο. Σκαρφάλωνε, σκαρφάλωνε όλο και πιο ψηλά στον ουρανό, ώσπου μπήκε μέσα στα σύννεφα. Επιτέλους ο βασιλιάς έφτασε στην κορυφή του πύργου. Τό φεγγάρι φαινόταν πολύ κοντά. Άπλωσε τό χέρι του για νά τό άγγιξει, αλλά ήταν ακόμη μερικά έκατοστά πιο ψηλά. Ένα ακόμη κιβώτιο και τό όνειρό του θα γίνει πραγματικότητα!

Ο βασιλιάς έγινε έξαλλος, μά ξαφνικά ήρέμησε.

- Έχω μία λαμπρή ιδέα! Πάρε τό κιβώτιο από τό κάτω μέρος του πύργου και φέρε το επάνω σ' έμένα, είπε στον ξυλουργό.

- Τί; Ένα από τό κάτω μέρος; άπάντησε μέ κομμένη τήν ανάσα του ο ξυλουργός.

- Ναι, ένα από τό κάτω μέρος και κάν' το άμέσως, προτού σου πελεκήσω τό κεφάλι, ούρλιαξε ο βασιλιάς από τήν κορυφή.

Έτσι, ο ξυλουργός έκλεισε τά μάτια του, τράβηξε από τή λαβή τό τελευταίο κιβώτιο και άπομακρύνθηκε γρήγορα. Ο πύργος σωριάστηκε! Και κάπου, κάτω από τά έκατομμύρια κιβώτια ήταν έγκλωβισμένος ο βασιλιάς. Κανείς δέν γνωρίζει τί συνέβη μέ τόν βασιλιά! Γνωρίζουμε όμως πολύ καλά ότι δέν άγγιξε ποτέ τό φεγγάρι!

Θαρρώ ότι δέν διαφέρουμε και πολύ από τή φιγούρα του άφρονα

βασιλιά τής Καραϊβικής Παράδοσης. Πασχίζουμε στή ζωή μας νά άκροβατούμε στον άπατηλό και όνειρικό παρόντα χωροχρόνο, στηριζόμενοι πάνω στα ποικιλόχρωμα «κιβώτια» μας στα όποια στηρίζουμε τήν «άπογείωσή» μας, για νά γίνουν κάποια στιγμή τά «μπάζα» που θα εξαφανίσουν τήν ύπαρξή μας, ακόμη και αυτό τό στίγμα μας από τή ζωή! Γινόμαστε όμως ζωντανό παράδειγμα βαβελικής άλαζονείας για τους γύρω μας και κυρίως για τά παιδιά μας, τά όποια ζυγίζουν και σταθμίζουν κάθε λόγο, κάθε κίνηση, πράξη και συμπεριφορά μας! Τήν καταγράφουν στον «σκληρό δίσκο» τής ψυχής τους και όλως άσυνείδητα σε δύσκολες στιγμές τής ζωής τους τή μιμούνται και τρομάζουν μέ τόν ίδιο τόν έαυτό τους, καθώς τόν συλλαμβάνουν νά υιοθετεί συμπεριφορές τίς όποίες έχουν άπορρίψει και μάλιστα κατηγορηματικά! Έμεις όμως άπτόητοι συνεχίζουμε τό χτίσιμο του «πύργου» μας για νά έπαληθευθεί για μία ακόμη φορά και προσωπικά για μάς ο λόγος του Θεού: «Είδον τόν άσεβή ύπερυψούμενον και επαιρόμενον ως τας κέδρους του Λιβάνου. Και παρήλθον, και ιδού ούκ ήν, και έζήτησα αυτόν, και ούχ εύρέθη ο τόπος αυτού» (Ψα 36,35-37). Είδα τόν άσεβή νά άνυψώνεται και νά ύπερηφανεύεται σαν τίς κέδρους του Λιβάνου και ξαναπέρασα από κει και δέν ήταν και τόν αναζήτησα και δέν βρέθηκε ούτε ο τόπος του!

Κλήμης Άθανασίου

ΚΥΡΙΑΚΗ: ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΟ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Έτήσια συνδρομή: 5 Εϋρώ / Κύπρου: 10 Εϋρώ / Εξωτερικού: 15 Εϋρώ.

Άρ. Λογαρ. Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου: IBAN GR6602607330000840102064920.

E-mail: info@iskiriaki.com. Διαδίκτυο: <http://www.iskiriaki.com>.